

Bedömarrapport – utvärdering av fristående kurser

Bedömargrupp (namn, titel, organisatorisk tillhörighet): Jörgen Dahlqvist, lektor i dramatiskt skrivande, Teaterhögskolan i Malmö, Agnieszka Knap, lektor i konsthantverk, Konstfack, Tilde Björfors, regissör, arbetslivsrepresentant, Maja Svensson, student, Teaterhögskolan i Malmö

Ordförande för bedömargruppen: Agnieszka Knap

Student-/doktorandmedverkan har skett på följande sätt: Maja Svensson, studentrepresentant, Teaterhögskolan i Malmö

Syfte och instruktioner

Utvärderingar är en del av Stockholms konstnärliga högskolas kvalitetssystem. Syftet med utvärderingarna är att generera regelbunden och systematisk kunskap som behövs för att säkerställa och utveckla kvaliteten på högskolans utbildningar. En utvärdering består av fyra steg: Uppstart, självvärdering, extern granskning och åtgärder.

Fristående kurser utvärderas vart sjätte år.

Mall för bedömarrapport tillhör Riktlinjer för utbildningsutvärdering av fristående kurser och är obligatorisk att använda. Mallen speglar mall för självvärderingsrapport och mall för beskrivning av fristående kurs för fördjupad granskning.

- Underlag för bedömning är självvärderingsrapport samt beskrivningar av de kurser som genomgår fördjupad granskning och tillhörande kursplaner.
- Med utgångspunkt i områdena (se punkt 2.3.1 och 2.3.2 i Riktlinjer för utbildningsutvärdering av fristående kurser) ska bedömarrapporten innehålla rekommendationer, såväl styrkor som utvecklingsområden, som syftar till att utveckla fristående kurser. En rekommendation ska vara problembaserad och skiljer sig således från mer allmänna tips och råd, vilka kan finnas med i bedömningen under respektive område men inte i det sammanfattande omdömet. Bedömargruppens bedömning ska tydligt motiveras och gärna belysas med exempel. Bedömningen ska **inte** resultera i ett värderande betyg av fristående kurser.
- Bedömargruppen ska gemensamt ansvara för slutversionen av rapporten.
- Rapporten ska maximalt omfatta 15–25 sidor.
- Innan bedömarrapporten lämnas över till SKH ska SKH få möjlighet att korrigera eventuella sakfel och missuppfattningar. Detta sker via ansvarig handläggare vid Utbildningsadministrativa avdelningen.
- Den slutliga rapporten ska lämnas över av ordförande för bedömargruppen till ansvarig handläggare vid Utbildningsadministrativa avdelningen.

Sammanfattning av styrkor och utvecklingsområden enligt självvärderingen

- Sammanfattning av de styrkor och utvecklingsområden som har identifierats enligt självvärderingen.

Självvärderingen visar att SKH erbjuder ett brett och varierat utbud av fristående kurser som riktar sig både till yrkesverksamma och till personer som vill pröva eller fördjupa sig inom olika konstnärliga områden som högskolan representerar.

En styrka som lyfts fram är lärarnas konstnärliga och pedagogiska kompetens. Många av dem är aktiva i sina fält och har tät kontakt med det professionella livet utanför högskolan. Det gör att undervisningen ofta ligger nära det arbetsliv som studenterna möter efter utbildningen. SKH beskriver också sig själv som lyhört för förändringar i branschen och försöker fånga upp nya frågor och utvecklingar, till exempel inom digital teknik samt nya konstnärliga uttryck.

De fristående kurserna framhävs som **en viktig del av högskolans verksamhet**. De gör det möjligt för yrkesverksamma att vidareutbilda sig, samtidigt som de fungerar som en väg in till högre studier för nya studenter. I flera kurser träffas programstudenter och deltagare från arbetslivet, något som enligt självvärderingen bidrar till en dynamisk lärandemiljö där olika erfarenheter möts. Det finns också en ambition att utveckla samarbeten över ämnesgränser. De så kallade samskapande teamen lyfts fram som ett sätt att arbeta mer tillsammans kring kursutbudet och skapa bättre samordning mellan olika ämnen.

Samtidigt beskriver **självvärderingen några återkommande utmaningar**. En sådan gäller **organisationen kring de fristående kurserna, som upplevs komplex**. Arbetet med att utveckla och följa upp kurser sker ofta i olika team, och det kan vara svårt att få en tydlig överblick över hur processen ser ut från idé till genomförd kurs.

En annan fråga handlar om omfattningen av kursutbudet. Det finns ett stabilt intresse för kurserna, men den stora mängden kurser skapar hög arbetsbelastning och gör planeringen mer sårbar. Vissa kurser ges också utan en tydlig återkommande periodicitet, vilket ger flexibilitet men gör det svårare att planera verksamheten på längre sikt.

Självvärderingen lyfter även **ekonomin som en viktig ramfaktor som påverkar kursutbudet**. Minskade resurser för externa lärare kan påverka möjligheten att fortsätta utveckla kurser och att bjuda in nya perspektiv från det professionella fältet. Under självvärderingsseminariet framkom också att mer resurskrävande eller experimentella kurser i vissa fall har fått läggas ned av ekonomiska skäl, trots att de haft starka pedagogiska motiv. **Sammantaget beskriver självvärderingen de fristående kurserna som ett område med stort engagemang och stark kompetens**, men där frågor om organisation, planering och resurser är viktiga att arbeta vidare med.

Nyckeltal i självvärderingsrapporten

Bedömargruppens kommentar:

Nyckeltalen visar att utvecklingen av de fristående kurserna skiljer sig mellan de två institutionerna, både när det gäller kursutbud, söktryck och genomströmning.

På institution 1 har antalet fristående kurser minskat från 36 kurser läsåret 2022/23 till 27 kurser läsåret 2024/25, vilket motsvarar en minskning med cirka 25 procent på två år. Minskningen gäller framför allt kurser på grundnivå, som har minskat från 29 till 18 kurser. Samtidigt har antalet kurser på avancerad nivå ökat något, från 7 till 9. Trots det minskade kursutbudet har söktrycket ökat kraftigt. Antalet sökande steg från 970 till 1430 mellan läsåren, vilket innebär en ökning med cirka 47 procent. Detta har lett till en hårdare konkurrens om studieplatserna. Andelen antagna har minskat från 39,8% år 2022/2023 till 27,4% 2024/2025. Andelen kurser som omfattar 1–10 högskolepoäng har under perioden varierat mellan 59 och 73 procent. Samtidigt har kvoten engelskspråkiga kurser minskat med cirka 36 procent (från 22 under 2022/2023 till 14 under 2024/2025). Bedömargruppen menar att det kan vara värdefullt att analysera vilka konsekvenser detta kan få för internationell tillgänglighet, rekrytering och konstnärligt utbyte och att tydligare relatera kursutbudets språkliga utformning till högskolans ambitioner om internationella samarbeten och internationell studentrekrytering. Prestationsgraden vid institution 1 har varit stabil.

Vid Institution 2 har antalet antagna studenter ökat kraftigt mellan läsåren 2023/24 och 2024/25, från 134 till 369 studenter. Detta motsvarar en ökning på cirka 175 procent. Söktrycket har samtidigt ökat mycket kraftigt, med ungefär tredubblade sökandesiffror inför läsåret 2024/25. Samtidigt har prestationsgraden minskat från 84 procent till 68 procent, vilket motsvarar en nedgång på cirka 16 procentenheter. Institutionen har också ökat antalet distanskurser, och undervisningsspråken är relativt jämnt fördelade mellan svenska och engelska.

Bedömargruppen konstaterar att siffrorna visar en stark efterfrågan på de fristående kurserna vid båda institutionerna. Särskilt tydligt är detta vid Institution 1, där söktrycket har ökat kraftigt trots att antalet kurser har minskat. Detta tyder på att utbildningarna är relevanta och eftertraktade. Samtidigt väcker utvecklingen några frågor som kan vara viktiga att analysera vidare:

- Minskningen av kurser på grundnivå vid Institution 1, tillsammans med ett minskat engelskspråkigt kursutbud, kan påverka både breddad rekrytering och internationell tillgänglighet. Den stora andelen kortare kurser kan också påverka möjligheterna till progression och fördjupning.
- Vid Institution 2 noterar bedömargruppen den mycket kraftiga ökningen av antalet antagna studenter. Samtidigt har prestationsgraden minskat tydligt. Bedömargruppen ser att det finns anledning att närmare analysera orsakerna till denna utveckling, exempelvis om den hänger samman med kursformat, distansundervisning, studentgruppernas sammansättning eller den snabba expansionen av kursutbudet.

Sammantaget visar nyckeltalen att det finns ett stort intresse för de fristående kurserna. Gruppen noterar samtidigt att det finns ett behov av mer systematisk analys av dessa nyckeltal. Som underlag för strategiska prioriteringar kan det vara värdefullt att utveckla rutiner för analys av nyckeltal som gör det möjligt att bättre förstå relationen mellan kursutbud, studenternas genomströmning och utbildningarnas roll i den övergripande utbildningsstrukturen. En regelbunden uppföljning skapar bra stöd för att utvärdera hur olika typer av kurser fungerar, hur resurser används och vilka prioriteringar som bör göras i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Fristående kurser på en övergripande nivå

Kursutbudets roll och funktioner inom högskolan

- **förankring i högskolans strategier för utbildning**
- **relation till utbildningsprogram**
- **roll för ekonomi och uppdrag**

Redogörelse för och analys av styrkor och utvecklingsområden samt eventuella rekommendationer om lämpligt utvecklingsarbete.

Bedömargruppen konstaterar att de fristående kurserna utgör en betydande del av högskolans utbildningsuppdrag. Enligt högskolans egna beräkningar motsvarar de cirka 25 procent av det totala utbildningsutbudet räknat i helårsekvivalenter. Kurserna fyller flera viktiga funktioner i utbildningssystemet. De kompletterar utbildningsprogrammen och bidrar till att bredda högskolans samlade kursutbud, samtidigt som de skapar utrymme för att pröva nya innehåll, arbetsformer och samarbeten. Bedömargruppen **ser detta som en styrka**, särskilt i relation till högskolans ambitioner om livslångt lärande, breddad rekrytering och samverkan med det professionella fältet.

I praktiken fyller de fristående kurserna flera olika roller. De kan stärka och fördjupa innehållet i befintliga program, fungera som en ingång till vidare studier och bidra till möten mellan olika konstnärliga fält. Samtidigt ger de möjlighet till kompetensutveckling för yrkesverksamma och skapar arenor där nya samarbeten och arbetsformer kan utvecklas. Bedömargruppen menar därför att **de fristående kurserna har en viktig funktion** både i relation till utbildningsprogrammen och i högskolans samverkan med det professionella konstfältet.

Samtidigt vill vi i bedömargruppen peka på att de fristående kursernas roll i relation till högskolans övergripande strategier inte alltid framstår som tydliga: kurserna motiveras ofta av flexibilitet och möjligheten att snabbt svara på aktuella behov, vilket är en styrka, samtidigt kan denna flexibilitet göra det svårare att se hur kurserna bidrar till långsiktiga strategiska mål och till den övergripande utbildningsstrukturen. Bedömargruppen menar därför att det finns ett

utvecklingsområde i att tydligare definiera vilken funktion de fristående kurserna har inom högskolan. Som ett möjligt utvecklingsarbete föreslår bedömaregruppen därför att högskolan formulerar en mer samlad idé för de fristående kursernas funktion och att kursutbudet kan struktureras utifrån olika kategorier. Exempel på sådana kategorier skulle kunna vara:

- introduktionskurser
- kurser med fokus på breddad rekrytering
- vidareutbildning för yrkesverksamma
- spets- eller fördjupningskurser
- tillfälliga kompetenssatsningar.

En sådan kategorisering, eller en annan som högskolan finner lämplig, skulle kunna underlätta planering och prioritering, men också skapa bättre förutsättningar för uppföljning och utvärdering över tid. Det skulle även göra det tydligare hur de olika kurserna relaterar till utbildningsprogrammen, till högskolans strategiska mål och till de ekonomiska förutsättningarna. Samtidigt kan en övergripande struktur bidra till att minska upplevelsen av att alla fristående kurser måste behandlas på samma sätt, trots att de kan ha olika syften och funktioner.

Ett annat utvecklingsområde skulle kunna vara **att koppla nyckeltal till olika kategorier av kurser och genom det skapa bättre verktyg för att förstå hur olika delar av kursutbudet fungerar**. Det kan till exempel handla om att analysera söktryck, genomströmning, studentgruppernas sammansättning, resursanvändning och relationen till utbildningsprogrammen. En sådan analys kan i sin tur bidra till mer välgrundade prioriteringar kring vilka kurser som bör utvecklas vidare, återkomma regelbundet eller ges mer tillfälligt.

Bedömaregruppen anser att en kombination av tydligare kategorisering parallellt med en utvärdering av nyckeltal kan bidra till större flexibilitet i planeringen av kursutbudet, samtidigt som det skapar bättre förutsättningar för kvalitetssäkring och utvärdering. Det kan också ge högskolan ett bättre underlag för att bedöma hur de fristående kurserna bidrar till utbildningens kvalitet, till samverkan med det professionella fältet och till högskolans övergripande strategiska mål.

Organisation och förutsättningar för framtagande och genomförande av kurs

- **process för planering av kursutbud**
- **process för inrättande av kurs och fastställande av kursplan**
- **infrastrukturella och personella förutsättningar för genomförande av kurs**

Redogörelse för och analys av styrkor och utvecklingsområden samt eventuella rekommendationer om lämpligt utvecklingsarbete.

Organisationen kring framtagande och genomförande av fristående kurser vid SKH präglas, enligt självvärderingen, av en kombination av formella strukturer och stor praktisk flexibilitet. Planeringen av kursutbudet sker årligen på både lednings- och institutionsnivå, där strategiska mål vägs samman med ekonomiska och personella förutsättningar. Med detta sagt, så är beskrivningarna av hur detta går till i praktiken inte enkla att överskåda för oss i bedömargruppen.

Processen för att inrätta kurser och fastställa kursplaner följer etablerade mallar och beslutsvägar. Arbetet sker dock i stor utsträckning ämnesvis, vilket kan leda till variation i hur frågor om kvalitet, progression och kursdesign hanteras.

Genomförandet bygger i hög grad på lärarnas konstnärliga och pedagogiska kompetens samt på fungerande infrastrukturella förutsättningar, men ekonomiska ramar och ett visst beroende av enskilda nyckelpersoner kan begränsa möjligheterna till långsiktig planering.

Ett tydligt utvecklingsområde är att göra processen för framtagande, kvalitetssäkring och uppföljning mer överblickbar för alla involverade. Även om mallar och procedurer finns på plats är det inte alltid tydligt hur de olika stegen hänger samman i praktiken. Gruppen rekommenderar därför att processen för hur fristående kurser initieras, bereds, fastställs och följs upp tydliggörs. I detta sammanhang lyfts också behovet av att klargöra de samskapande teamens mandat och roll i relation till institutioner och ämnen, samt hur kommunikationsvägarna mellan teamen och beslutsorgan ser ut.

Ett ytterligare utvecklingsområde rör planeringen över tid. De fristående kursernas flexibilitet och snabbrikliga karaktär ses som en styrka, men avsaknaden av långsiktig periodicitet gör planeringen tidvis sårbar och ökar belastningen på organisationen. Det kan därför vara värdefullt att införa en översiktlig flerårsplanering för delar av kursutbudet, samtidigt som utrymmet för tillfälliga och behovsstyrda kurser behålls.

I nuläget bereds kurser på grundnivå och avancerad nivå i två separata utskott — UGN respektive UAN — innan de fastställs. Gruppen ställer sig frågande till detta upplägg. **En sammanhållen organisation**, där beredningen i större utsträckning sker på institutionsnivå och över ämnesgränser samt i dialog med de samskapande teamen, skulle kunna effektivisera processen, främja samarbete mellan lärare och ämnen samt skapa bättre överblick över kursutbudet och dess funktion.

Fördjupad granskning av ett urval av fristående kurser

Nyckeltal i beskrivningarna

Urvalet av kurser i granskningen är mycket brett och omfattar kurser med olika syften, målgrupper och format. Bedömargruppen menar därför att det är svårt att dra mer specifika slutsatser eller lämna detaljerade synpunkter på varje enskild kurs utifrån de nyckeltal som presenteras. Underlaget hänvisar endast till ht 2024 alt ht 2025 och det är därmed svårt att se en tendens över tid.

Gruppen noterar att en större andel kvinnor än män både söker och antas till utbildningarna. Någon djupare analys av detta ryms inte inom ramen för denna granskning, men könsfördelningen bedöms sannolikt spegla en tendens inom kulturområdet och samhället i stort.

Syfte med kurserna och målgrupper för kurserna

Redogörelse för och analys av styrkor och utvecklingsområden samt eventuella rekommendationer om lämpligt utvecklingsarbete.

I den fördjupade granskningen av ett urval av fristående kurser har bedömargruppen särskilt analyserat kursernas syfte, målgrupper och hur kursutbudet är organiserat i relation till omfattning och undervisningsform. Granskningen visar att SKH erbjuder ett varierat kursutbud som ges i olika format, både som kortare och längre kurser, på plats och på distans. Denna variation gör det möjligt att nå olika målgrupper, exempelvis studenter som vill pröva studier inom ett nytt område, yrkesverksamma som söker vidareutbildning samt studenter som vill fördjupa sig inom ett specifikt konstnärligt område. **Bedömargruppen ser denna bredd som en styrka, eftersom den bidrar till flexibilitet i utbildningsutbudet och möjliggör olika vägar in i och vidare inom utbildningen.**

Samtidigt pekar granskningen på ett utvecklingsområde när det gäller hur kursutbudet är fördelat mellan olika kursformat och omfattningar. Gruppen menar att det kan vara värdefullt att se över balansen mellan kortare och längre kurser, exempelvis mellan kurser på 7,5 högskolepoäng och mer omfattande kurser på 30 högskolepoäng. En sådan översyn kan också omfatta relationen mellan distans- och campusförlagda kurser samt mellan heltids- och halvfartskurser.

Slutsatsen är att **en strategisk analys av denna fördelning kan bidra till att tydligare koppla kursutbudet till olika målgrupper och utbildningssyften.** I detta sammanhang framhåller gruppen att den kategorisering av fristående kurser som tidigare föreslagits kan vara ett användbart verktyg. Om en sådan kategorisering kombineras med en systematisk analys av nyckeltal kan det skapa bättre förutsättningar för att analysera hur olika typer av kurser fungerar, vilka målgrupper de når och hur resurser bör fördelas. En sådan utveckling skulle kunna

bidra till att stärka den strategiska planeringen av kursutbudet, samtidigt som flexibiliteten i systemet behålls. Det skulle också ge bättre verktyg för att följa upp och utvärdera hur de fristående kurserna svarar mot olika utbildningsbehov och hur de bidrar till högskolans övergripande utbildningsuppdrag.

Lärarnas ämnesmässiga, pedagogiska och högskolepedagogiska kompetens

Redogörelse för och analys av styrkor och utvecklingsområden samt eventuella rekommendationer om lämpligt utvecklingsarbete.

Självvärderingen ger en bild av en mycket hög ämnesmässig kompetens bland lärarna vid SKH. Många av lärarna är själva verksamma konstnärer i sina respektive fält, vilket bidrar till att undervisningen präglas av hög aktualitet, relevans och kvalitet. **Kopplingen till det professionella konstlivet framstår som en styrka i utbildningarna.** Bedömggruppen vill lyfta även betydelsen av gästlärare och externa specialister, som tillför perspektiv från branschen och bidrar till att stärka relationen mellan utbildning och det professionella fältet. I självvärderingen framgår att det finns en tydlig ambition att undervisningen ska präglas av excellens, både i innehåll och genomförande.

När det gäller pedagogisk kompetens framhåller gruppen att lärarna vid SKH har en omfattande erfarenhet av konstnärligt och vetenskapligt förankrade undervisningsformer. Lärarna är också vana att arbeta flexibelt och att anpassa undervisningen efter olika studentgrupper, nivåer och undervisningsformat, inklusive hybrid- och distanskurser.

Samtidigt identifieras **några utvecklingsområden.** Självvärderingen visar att mycket kunskap är knuten till enskilda personer. Detta innebär att organisationen kan bli sårbar om centrala pedagoger lämnar verksamheten. Det gäller både ämnesmässig kompetens och pedagogiska arbetssätt. **Det finns ett behov av att i större utsträckning dela den kunskap som finns inom organisationen.**

Högskolepedagogisk kompetens säkerställs formellt genom krav på genomgången högskolepedagogisk utbildning. Samtidigt framgår det av självvärderingen att kopplingen mellan denna utbildning och den undervisningen inte alltid är tydlig. Utmaningen blir särskilt märkbar i kortare kurser och i kurser där många externa lärare medverkar.

Mot denna bakgrund **rekommenderar bedömggruppen** att SKH överväger hur den högskolepedagogiska kompetensen kan stärkas ytterligare i undervisningspraktiken. **En möjlig åtgärd är att skapa fler och bättre möjligheter för återkommande gästlärare att ta del av högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande kompetensutveckling, vilket skulle kunna bidra till en sammanhållen pedagogisk grund i kursutbudet.**

Kurserna vilar på konstnärlig eller vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, inklusive forskningsanknytning i kursen

Redogörelse för och analys av styrkor och utvecklingsområden samt eventuella rekommendationer om lämpligt utvecklingsarbete.

Kurserna vid SKH i stor utsträckning vilar på konstnärlig eller vetenskaplig grund samt på beprövad erfarenhet. Undervisningen är nära kopplad till lärarnas professionella praktik och till den pågående utvecklingen inom de konstnärliga fälten. Den konstnärliga forskningen och den praktikbaserade kunskapen integreras ofta i undervisningen genom processbaserade arbetssätt där metoder, reflektion och konstnärligt arbete fungerar som centrala kunskapsformer.

Forskningsanknytningen sker också genom lärarnas egna kontakter med konstnärlig och vetenskaplig forskning, genom gästlärare samt genom kurser som tar upp aktuella frågor i fältet, till exempel teknologisk utveckling och förändrade arbetsvillkor.

Bedömargruppen menar att detta sammantaget utgör **en tydlig styrka** i utbildningarna. I vissa fall är forskningsanknytningen också tydligt integrerad i kursupplägget. Ett exempel som vi vill lyfta fram är kursen i, *Jazzdans 1*, 15hp, där kursplanen tydligt visar hur utbildningen vilar på en tydlig vetenskaplig grund. Här kombineras konstnärlig praktik med pedagogiska perspektiv från utbildningsvetenskaplig forskning, vilket syns både i kursinnehåll, lärandemål och examination.

Samtidigt visar självvärderingen att forskningsanknytningen i vissa fall är personburen och kan variera mellan olika ämnen. Vi menar därför att det finns ett **utvecklingsområde** i att tydligare synliggöra hur den konstnärliga alternativt vetenskapliga grunden kommer till uttryck i kursupplägg. Bedömargruppen pekar därför på behovet av mer gemensamma ramar för hur progression, lärandemål, examination utformas, så att lärarnas kompetens kan verka inom en mer sammanhållen pedagogisk struktur.

I den fördjupade granskningen av enskilda kurser ser bedömargruppen också exempel där forskningsanknytningen framstår som mindre utvecklad i kursplanen. I beskrivningen av kursen *Konstnärligt och kulturellt entreprenörskap* anges till exempel fyra begrepp och tillhörande teoretiker som forskningsanknytning för kursen: Reflective Practice (Donald Schön), Effectuation (Saras D. Sarasvathy), Narrative Storytelling (Chené Swart) och Edgeware Entrepreneurial Framework (Michael Doneman). Bedömargruppen menar att det inte är tillräckligt att endast lista begrepp och referenser i kursplanen för att visa hur kursen vilar på konstnärlig eller vetenskaplig grund. **Ett utvecklingsområde är därför att tydligt beskriva hur dessa teoretiska perspektiv faktiskt integreras i undervisningen, hur de påverkar kursens arbetsformer och hur de relaterar till kursens lärandemål och examination.** Viktigt här är att påpeka att detta absolut kan ske i det pedagogiska arbetet.

Sammanfattningsvis bedömer gruppen att kurserna i många fall har en stark förankring i praktik och i utvecklingen inom respektive fält, men att kopplingen till konstnärlig och vetenskaplig kunskap i vissa fall behöver göras mer explicit i kursupplägget.

Undervisningen stödjer studenternas lärande

Redogörelse för och analys av styrkor och utvecklingsområden samt eventuella rekommendationer om lämpligt utvecklingsarbete.

Utbildningen vid SKH sker i nära relation till professionella arbetsmetoder och konstnärliga processer, vilket skapar en stark koppling mellan utbildning och yrkespraktik. Undervisningen präglas av små grupper, hög lärartäthet och en kontinuerlig dialog mellan lärare och studenter — förutsättningar som möjliggör individuell handledning, gemensamt arbete och fördjupning i konstnärliga processer. **Dessa arbetsformer bedöms vara väl anpassade och utgör en central styrka i utbildningarna.**

Kursbeskrivningarna (beskrivningarna för kurser med fördjupad granskning) visar också att lärandet ofta tar sin utgångspunkt i strukturerade arbetsprocesser där studenter arbetar tillsammans, prövar metoder och reflekterar över sina val. Kombinationen av praktiskt arbete, reflektion och dialog bidrar till att göra metoder och beslut begripliga och möjliga att utveckla över tid. **Detta processbaserade lärande skapar goda förutsättningar för studenternas utveckling och framstår som en av verksamhetens mest utpräglade styrkor.**

Samtidigt identifieras **vissa utvecklingsområden**. En återkommande reflektion i granskningen är att kursplanerna inte alltid ger studenter tillräcklig information för att förstå hur undervisningen är upplagd, vilken progression som förväntas och vad som krävs för att nå lärandemålen. Kursplanerna fungerar i första hand som formella dokument, men i mindre utsträckning som ett stöd för studenternas lärande. För studenter kan det därför vara svårt att se hur kursens olika delar hänger samman och hur undervisning, arbetsuppgifter och examination relaterar till varandra när de läser kursplanerna. Detta gäller särskilt i kurser med mer komplexa upplägg, hybridformat eller där studenter med olika förkunskaper möts.

Bedömargruppen ser därför **ett tydligt utvecklingsområde i att arbeta mer med kursplaner som pedagogiska verktyg**. Kursplaner bör i större utsträckning synliggöra kursens logik – hur undervisningsformer, arbetsprocesser, handledning och examination samspelar med kursens lärandemål samt hur studenten förväntas arbeta under kursens gång. På så sätt kan kursplanen fungera som ett verktyg för studenterna, snarare än enbart som administrativ information.

I den fördjupade granskningen av enskilda kurser ser bedömargruppen exempel där kursupplägg och pedagogik framstår som mindre tydliga i kursplanerna. Som ett exempel återkommer vi i bedömargruppen till kursen *Konstnärligt och kulturellt entreprenörskap*. När vi läser kursplanen upplever vi kursinnehållet som mycket

brett och omfattar flera olika perspektiv, såsom kreativitet, innovation, interdisciplinarity, kulturella och kreativa industrier, entreprenörskap samt forskning. I underlaget som gruppen har tagit del av beskrivs undervisningen som baserad på inspiration, reflektion och "learning by doing". Bedömaregruppen menar dock att det i kursplanen är oklart hur dessa olika perspektiv integreras i undervisningen och hur de bedöms i examinationen. Vidare framstår litteraturlistan som mycket omfattande, och det är inte helt klart hur den är tänkt att användas inom kursen. Gruppen noterar också att kursen har åtta komplexa lärandemål som ligger nära de mål som anges i högskoleförordningen för en konstnärlig masterexamen — vilket ger anledning att fundera om målens nivå och omfattning är rimliga för en enskild kurs om 30 hp.

En ytterligare fråga gäller huruvida engelska 5 är ett tillräckligt behörighetskrav, med tanke på att kursens undervisningsspråk är engelska. Både litteraturlistan och examensuppgifterna speglar ett behov av avancerade språkkunskaper, vilket snarare motsvarar nivån engelska 6.

Ett annat exempel är kursen *Filmskådespeleri, 30 hp*, där undervisningen beskrivs som processbaserad och anpassad efter studentgruppens arbete under kursens gång. Studenterna arbetar praktiskt med skådespeleri framför kamera, men utvecklar också färdigheter inom exempelvis filmfoto, videoredigering, manusskrivande och ljudupptagning. Gruppen noterar att det pedagogiska syftet med denna helhet inte alltid framgår tydligt i kursplanen. Det är till exempel oklart hur de olika momenten relaterar till kursens lärandemål och hur de examineras. I den aktuella examinationsformen anges bland annat en muntlig presentation av en processdagbok, men det framgår inte hur själva görandet i kursen bedöms eller vilka kriterier som gäller för bedömningen.

Ovanstående två exempel ska inte ses som kritik mot den faktiska undervisningen som bedrivs, eftersom det ligger utanför bedömningsgruppens uppdrag att bedöma.

Gruppen vill också **lyfta ett exempel** där kursplanen är relativt kortfattad men där kursbeskrivningen **ger en utförlig bild** av kursens upplägg och pedagogik, som i kursen *Introduktion till dramatiskt skrivande för teckenspråk*.

Kursbeskrivningarna som ingick i självvärderingen visar att undervisningen i många fall är väl genomtänkt och pedagogiskt strukturerad, men att denna struktur inte alltid återspeglas i de formella kursplanerna. Mot denna bakgrund rekommenderas att kursplanernas formuleringar ses över så att studenter lättare kan skapa sig en överblick över lärandemål, progression, examinationsformer och förväntningar. Gruppen menar också att studentstöd bör synliggöras tydligare, både i kursplanerna och på hemsidan. En sådan utveckling skulle göra kursplanerna till ett mer aktivt verktyg för studenternas lärande och bidra till ökad transparens och likvärdighet mellan kurser och ämnen.

Kursernas innehåll är användbara för studenterna i deras arbetsliv/konstnärskap

Redogörelse för och analys av styrkor och utvecklingsområden samt eventuella rekommendationer om lämpligt utvecklingsarbete.

Innehållet i de fristående kurserna bedöms i stor utsträckning vara relevant för studenternas framtida yrkesliv och konstnärliga praktik. Kurserna är nära kopplade till de konstnärliga fältens arbetsformer och bidrar både till att stärka det egna konstnärliga uttrycket och till att utveckla praktiska färdigheter användbara i professionella sammanhang. Kursutbudet speglar på ett tydligt sätt högskolans ambition att kombinera ämnesfördjupning med möjligheter till livslångt lärande.

I de kurser som granskats finns exempel på både specialiserade fördjupningskurser och kurser riktade till yrkesverksamma inom olika konstnärliga områden. Som exempel vill vi lyfta fram kurser som *Handstående specialisering 1 - 5*, *Jazzdans 1* och *Avancerad rollgestaltning i opera*, där undervisningen tydligt kopplar till deltagarnas professionella praktik och bidrar till att utveckla specifika färdigheter inom respektive område. Även kurserna *Metoder och former för skrivande i relation till konstnärlig praktik* och *Hållbar produktion* är goda exempel på kurser som ger konkret och användbar kunskap för både studenter och yrkesverksamma. Båda kurserna erbjuder specifika färdigheter som tydligt kan omsättas i praktiken och stärka deltagarnas möjligheter i arbetslivet. Kursen *Hållbar produktion* ger deltagarna kunskap som direkt kan användas i film- och mediebranschen, till exempel genom arbete med hållbarhetsfrågor i produktion eller i rollen som rådgivare kring miljö och hållbarhet. Kursen svarar därmed mot ett växande behov i branschen och visar hur utbildning kan bidra till nya kompetensområden. Kursen *Metoder och former för skrivande i relation till konstnärlig praktik* fokuserar på att utveckla förmågan att formulera och kommunicera sin egen praktik, ge och ta emot feedback och arbeta strukturerat med texter och deadlines. Bedömargruppen ser detta som viktiga och ofta underskattade färdigheter som har stor betydelse i många konstnärliga yrken.

Gruppen vill också lyfta fram att kursernas omfattning, exempelvis 7,5 högskolepoäng, är en styrka. Denna form gör det möjligt för yrkesverksamma och programstudenter att ta del av relevant kompetensutveckling utan att behöva binda upp sig under längre tid.

Eftersom det finns ett så stort urval av kurser på SKH, också utanför de kurser som ligger inom ramen för denna bedömning, så har bedömargruppen inte identifierat några specifika utvecklingsområden. Vi vill dock hänvisa till tidigare förslag om kategoriseringar med tillhörande nyckeltal, då det skulle kunna bidra med verktyg för att utveckla kurserna med fokus på koppling till arbetslivet.

Kontinuerlig uppföljning och utveckling av kursen genomförs där även studenterna har inflytande, exempelvis genom kursvärderingar

Redogörelse för och analys av styrkor och utvecklingsområden samt eventuella rekommendationer om lämpligt utvecklingsarbete.

Den kontinuerliga uppföljningen och utvecklingen av kurserna vid SKH beskrivs i huvudsak på ett tydligt och adekvat sätt i kursbeskrivningarna. Av materialet framgår att samtliga kurser utvärderas på liknande sätt och att studenterna ges möjlighet att påverka kursinnehållet, bland annat genom kursvärderingar. Detta utgör en viktig del av kvalitetssäkringen, och studenternas erfarenheter och synpunkter bidrar därigenom till att utveckla undervisningen över tid.

I granskningen av enskilda kurser lyfter bedömargruppen särskilt fram kursen *Konstnärligt och kulturellt entreprenörskap* som **ett intressant exempel** på hur uppföljning och utvärdering **kan integreras i kursens genomförande**. I kursbeskrivningen anges att kursansvarig under hela kursens gång är tillgänglig för frågor och synpunkter från studenterna och att kritik hanteras löpande. Vidare framgår att varje gästlärare kontaktas både före och efter sitt undervisningstillfälle, dels för att planera undervisningen på ett ändamålsenligt sätt, dels för att följa upp hur undervisningen fungerat och vilka utmaningar som eventuellt uppstått.

Detta arbetssätt lyfts fram eftersom det introducerar en form av utvärdering mitt under kursens gång, snarare än enbart i efterhand. En sådan modell skapar möjligheter att justera undervisningen medan kursen fortfarande pågår och ger studenterna ett mer direkt inflytande över utbildningens genomförande — något som bedöms vara värt att undersöka och eventuellt sprida till fler kurser.

Samtidigt kan ett sådant upplägg innebära **vissa utmaningar**. Studentgrupper kan ha olika och ibland motstridiga uppfattningar om kursens upplägg, vilket försvårar bedömningen av hur återkopplingen ska omsättas i praktiken. Det kan därför vara värdefullt att närmare analysera hur modellen fungerar, vilka förändringar den möjliggör och hur eventuella meningsskiljaktigheter mellan olika perspektiv hanteras.

Sammantaget fungerar uppföljningen av kurserna vid SKH väl, men det finns skäl att vidareutveckla och analysera olika former av kontinuerlig återkoppling under kursens gång. Detta kan bidra till att stärka studentinflytandet och ge ett mer direkt underlag för pedagogisk utveckling.

Övriga synpunkter från bedömargruppen

Gruppen föreslår att de som genomför så kallade kursbeskrivningar får tydliga och enhetliga instruktioner för hur formulären ska fyllas i. I ett arbete som omfattar många kurser och kursplaner är det viktigt att underlagen tas fram på ett likartat sätt. Tydliga riktlinjer bidrar till att svaren blir mer jämförbara och att viktiga

aspekter av utbildningen belyses konsekvent — något som i sin tur skapar bättre förutsättningar för analys, uppföljning och ett mer systematiskt kvalitetsarbete.

Den nuvarande strukturen skapar goda förutsättningar för informationsinhämtning. **Ett utvecklingsområde är dock att tydliggöra värdet av reflekterande text, snarare än enbart redovisande.** Inom ramen för granskningen vill gruppen lyfta fram några kursbeskrivningar som utmärker sig genom att ge en tydlig och informativ bild av hur kursen genomförs. Ett gott exempel är *Metoder och former för skrivande i relation till konstnärlig praktik*, där det klart framgår vad kursen behandlar, vilka pedagogiska val som gjorts och motiveringen bakom dessa — vilket gör underlaget både lättförståeligt och användbart för fortsatt utveckling och granskning. Även kursbeskrivningen av *Avancerad rollgestaltning i opera* lyfts fram som ett informativt exempel i detta avseende.

Avslutningsvis vill gruppen betona att det finns en viktig distinktion mellan det som fungerar väl i den faktiska undervisningen och det som framgår av dokumentationen. I flera fall ger materialet bilden av en pedagogiskt genomtänkt och välfungerande undervisning — samtidigt som detta inte alltid återspeglas med samma tydlighet i kursplanerna och övriga formella dokument.

Sammanfattande bedömning

Bedömargruppen ska nedan på ett klart och tydligt sätt sammanfatta sina tidigare framförda överväganden och ställningstaganden samt sammanfatta sina tidigare framförda åtgärdsförslag. Det sammanfattande omdömet ska också ge återkoppling om goda exempel och utvecklingsområden.

SKH erbjuder ett omfattande och relevant utbud av fristående kurser som spelar en viktig roll i högskolans utbildningsverksamhet. Kurserna kompletterar utbildningsprogrammen, skapar möjligheter till vidareutbildning för yrkesverksamma och fungerar som en ingång till högre studier. De bidrar också till att utveckla nya samarbeten och konstnärliga initiativ. **Den starka ämnesmässiga kompetensen hos lärarna** och den nära kopplingen till **de professionella konstfälten** framstår som **en utpräglad styrka.**

Samtidigt **finns ett behov** av att mer explicit formulera den strategiska rollen för de fristående kurserna. Kurserna fyller i dag flera funktioner, men kopplingen till högskolans långsiktiga prioriteringar framstår som oklar. Gruppen föreslår därför att högskolan formulerar en sammanhållen idé om vilken roll kurserna ska spela i utbildningsutbudet — exempelvis i relation till introduktion till studier, breddad rekrytering, vidareutbildning eller fördjupning. En sådan struktur skulle underlätta planering, uppföljning och prioriteringar, samtidigt som flexibiliteten i utbildningen behålls. I detta arbete bedöms det också värdefullt att på ett genomlyst sätt synliggöra hur ekonomiska ramar, nationella uppdrag såsom livslångt lärande

och breddad rekrytering, samt utbildningskvalitet vägs samman i beslut om kursutbudet.

Ett annat utvecklingsområde gäller processen för kursutveckling och uppföljning. Även om etablerade mallar och beslutsvägar upplevs organisationen som komplex, och det är inte alltid uppenbart hur kurser initieras, utvecklas och revideras över tid. En tydligare beskrivning i kombination med en visuell framställning av processen skulle bidra till ökad transparens. Ytterligare en mer systematisk användning av nyckeltal och kursvärderingar skulle ge ett bättre underlag för strategiska beslut.

Kursplanernas funktion utgör ytterligare ett område för utveckling.

Sambandet mellan lärandemål, undervisning och examination är inte alltid läsbart ur ett studentperspektiv, och kursplanerna fungerar ofta som formella dokument snarare än som ett stöd för studenternas förståelse av kursens upplägg och progression. En översyn rekommenderas därför, med syfte att kursplanerna på ett tydligt sätt beskriver innehåll, arbetsformer och förväntningar. Enhetliga kursplaner skulle också underlätta för lärare att ta över eller vidareutveckla kurser över tid.

Gruppen lyfter även behovet av att på ett transparent sätt synliggöra hur **praktik, teori och forskning integreras i kursutvecklingen.** Lärarna vid SKH besitter stor kompetens och undervisningen bygger på gedigen professionell erfarenhet. Forskningsanknytning och pedagogiska arbetssätt är dock tidvis personbundna och varierar mellan kurser. Ett utvecklingsområde är därför att göra denna kunskapsgrund vidare synlig i kursupplägget och att stärka den högskolepedagogiska förankringen, särskilt i kurser där externa lärare medverkar.

Sammanfattningsvis har SKH goda förutsättningar att vidareutveckla de fristående kurserna. Genom att stärka den strategiska inramningen, klargöra processerna och utveckla kursplanerna som pedagogiska verktyg kan högskolan ytterligare höja kvaliteten och långsiktigheten i kursutbudet.